

алхимикъ Брандъ успѣлъ, следъ дълъгъ и упоренъ трудъ, да получи отъ пикочата едно вещество, което той нарекълъ фосфоръ. Това вещество е меко като въсъкъ и като стои на въздуха, а особено ако се търка или постопли, много лесно се запалва, защото се съединява съ кислорода на въздуха и затова се държи въ вода. На тъмно издава слабо блѣдна свѣтлина. Едва сто години по-късно знаменитиятъ шведски химикъ Шееле (1773 год.) открилъ, че фосфоръ има повече въ костите на човѣка и животните и изнамирълъ начинъ, какъ да се получава лесно отъ тѣхъ. Въ много държави сега има фабрики за получаване фосфоръ по този начинъ.

Въ почвата има доста минерални вещества, които съдържатъ въ себе си фосфоръ. Тѣзи фосфорни съединения, разтворени въ водата, се всмукватъ отъ растенията, които не могатъ да живѣятъ безъ тѣхъ. Животните се хранятъ съ растителни части (плодове, семена, листа и др.) и така фосфорните съединения минаватъ у животните и служатъ главно за образуване на костите.*)

Получаването на фосфора отъ костите въ фабриките е твърде сложно, а при това и доста опасно. Тамъ се употребява сърна киселина, а ние видѣхме, че тя гори дрехите и прави рани на кожата. А най-опасното е, че самиятъ фосфоръ е отровенъ и при получаването му се образуватъ задушливи пари, които работниците трѣбва да дишатъ.

Този фосфоръ се назива жълтъ, но въ 1845 г.

*.) Въ България нѣма фабрика за фосфоръ. Край село Костицбродъ, Софийско, има една фабрика, въ която отъ костите се получава туткаль, а костената пепель, въ която се наимиратъ фосфорните вещества, се употребява за торъ на нивите.